

Andrzej Wiśniewski

Źródła światła

CASIW

Warszawa 2013

Spis treści

Przedmowa	9
1. PODZIAŁ I PARAMETRY ŹRÓDEŁ ŚWIATŁA	11
1.1. Ogólny podział elektrycznych źródeł światła	11
1.2. Parametry charakteryzujące źródła światła	11
2. SPOSOBY WYTWARZANIA ŚWIATŁA	19
2.1. Inkadescencja	19
2.2. Luminescencja	23
3. ŻARÓWKI	27
3.1. Zasada działania	27
3.2. Konstrukcja żarówek	28
3.3. Parametry świetlne, elektryczne i eksploatacyjne	28
3.4. Parametry geometryczne i konstrukcyjne	33
3.5. Bilans energetyczny żarówki	35
3.6. Skuteczność świetlna żarówki	35
3.7. Rozkład widmowy promieniowania żarówki	36
3.8. Przegląd podstawowych typów żarówek	36
3.8.1. Żarówki głównego szeregu	37
3.8.2. Żarówki reflektorowe	37
3.8.3. Żarówki wytwarzające barwne światło	38
3.8.4. Żarówki specjalistyczne	38
3.8.5. Żarówki stosowane w motoryzacji	40
3.9. Podsumowanie	40
4. ŻARÓWKI HALOGENOWE	43
4.1. Zasada działania	43
4.2. Konstrukcja żarówek halogenowych	44
4.2.1. Tradycyjne żarówki halogenowe	44
4.2.2. Żarówki halogenowe z powłoką odbijającą promieniowanie podczerwone	45
4.2.3. Żarówki halogenowe z reflektorem	49
4.3. Parametry świetlne, eksploatacyjne i elektryczne	52
4.3.1. Rozkład widmowy promieniowania żarówek halogenowych	52

4.3.2.	Rozkład temperatury w żarówkach halogenowych	53
4.3.3.	Skuteczność świetlna żarówek halogenowych	53
4.3.4.	Zasilanie żarówek halogenowych	55
4.4.	Przegląd podstawowych typów żarówek halogenowych	56
4.4.1.	Żarówki halogenowe zasilane napięciem sieciowym	56
4.4.2.	Żarówki halogenowe zasilane napięciem obniżonym	59
4.5.	Podsumowanie	62
5.	ŚWIETLÓWKI	63
5.1.	Zasada działania świetlówki	63
5.2.	Wpływ temperatury otoczenia na parametry świetlne świetlówki	64
5.3.	Świetlówki amalgamatowe	65
5.3.1	Konstrukcja świetlówek amalgamatowych	66
5.4.	Zimny punkt	67
5.5.	Wygasanie świetlówek i spadek skuteczności świetlnej	68
5.6.	Rozkład widmowy promieniowania	69
5.7.	Układy zasilające	71
6.	ŚWIETLÓWKI LINIOWE, PRZEGLĄD KONSTRUKCJI I TYPÓW	75
6.1.	Podział świetlówek liniowych pod względem rodzaju stosowanego luminoforu	75
6.2.	Podział świetlówek liniowych pod względem wymiarów i mocy elektrycznej	76
6.3.	Świetlówki liniowe T8	77
6.4.	Świetlówki liniowe T5	78
6.5.	Świetlówki liniowe T2	79
6.6.	Świetlówki liniowe o specjalnych własnościach	79
6.7.	Zestawienie podstawowych danych technicznych świetlówek liniowych	83
6.8.	Trzonki	83
7.	ŚWIETLÓWKI JEDNOTRZONKOWE, PRZEGLĄD KONSTRUKCJI I TYPÓW	85
7.1.	Świetlówki jednotrzonkowe, podział pod względem kształtów	86
7.2.	Świetlówki jednotrzonkowe o przedłużonej trwałości	86

7.3.	Świetlówki jednostronkowe o zwiększonej skuteczności świetlnej	87
7.4.	Świetlówki jednostronkowe amalgamatowe	87
7.5.	Trwałość świetlówek jednostronkowych	88
7.6.	Trzonki stosowane w świetlówkach jednostronkowych	88
8.	ŚWIETLÓWKI KOMPAKTOWE, PRZEGLĄD KONSTRUKCJI I TYPÓW	91
8.1.	Konstrukcja świetlówek kompaktowych	91
8.2.	Przeгляд dostępnych typów świetlówek kompaktowych	92
8.3.	Podstawowe dane techniczne i eksploatacyjne świetlówek kompaktowych	94
8.4.	Bilans energetyczny świetlówki	95
9.	LAMPY WYŁADOWCZE INFORMACJE OGÓLNE	97
10.	LAMPY RTĘCIOWE WYSOKOPRĘŻNE	99
10.1.	Wstęp	99
10.2.	Zasada działania lamp rtęciowych	99
10.3.	Zasada działania lamp rtęciowo-żarowych	100
10.4.	Konstrukcja lamp rtęciowych	100
10.5.	Konstrukcja lamp rtęciowo-żarowych	101
10.6.	Lampy rtęciowe i rtęciowo-żarowe, przeгляд konstrukcji i typów	102
10.7.	Warunki pracy i układy zasilające	103
10.8.	Bilans energetyczny lampy rtęciowej wysokoprężnej	104
10.9.	Wpływ napięcia zasilania na podstawowe parametry lamp rtęciowych wysokoprężnych	105
10.10.	Rozkład widmowy światła wytwarzanego przez lampy rtęciowe	106
11.	LAMPY METALOHALOGENKOWE	107
11.1.	Wstęp	107
11.2.	Zasada działania lamp metalohalogenkowych	107
11.3.	Konstrukcja lamp metalohalogenkowych	108
11.4.	Lampy metalohalogenkowe, przeгляд konstrukcji i typów	109
11.5.	Warunki pracy i układy zasilające	112

11.6. Bilans energetyczny lampy metalohalogenkowej	115
11.7. Wpływ napięcia zasilania na podstawowe parametry lamp metalohalogenkowych	116
11.8. Rozkład widmowy światła wytwarzanego przez lampy metalohalogenkowe	117
12. LAMPY SODOWE WYSOKOPRĘŻNE	119
12.1. Wstęp	119
12.2. Zasada działania lamp sodowych	119
12.3. Konstrukcja lamp sodowych	120
12.4. Lampy sodowe, przegląd konstrukcji i typów	120
12.4.1. Lampy standardowe	121
12.4.2. Lampy sodowe o podwyższonej trwałości	121
12.4.3. Lampy sodowe o podwyższonej skuteczności świetlnej i trwałości	122
12.4.4. Lampy sodowe wytwarzające światło o zwiększonym wskaźniku oddawania barw	122
12.4.5. Lampy sodowe wytwarzające światło o zwiększonej temperaturze barwowej światła i wysokim wskaźniku oddawania barw	122
12.5. Warunki pracy i układy zasilające lamp sodowych	124
12.6. Bilans energetyczny lampy sodowej wysokoprężnej	126
12.7. Wpływ napięcia zasilania na podstawowe parametry lamp sodowych wysokoprężnych	127
12.7.1. Rozkład widmowy światła wytwarzanego przez lampy sodowe wysokoprężne	128
13. LAMPY SODOWE NISKOPRĘŻNE	129
13.1. Wstęp	129
13.2. Zasada działania lamp sodowych niskoprężnych	129
13.3. Konstrukcja lamp sodowych niskoprężnych	130
13.4. Oferta lamp sodowych niskoprężnych	130
13.5. Rozkład widmowy światła wytwarzanego przez lampy sodowe niskoprężne	131
14. DIODY ELEKTROLUMINESCENCYJNE (LED)	133
14.1. Wstęp	133
14.2. Zasada działania diod elektroluminescencyjnych	133

14.3. Konstrukcja LED	137
14.4. Przykładowe konstrukcje diod elektroluminescencyjnych	141
14.4.1. Diody powierzchniowe	141
14.4.2. Diody krawędziowe	142
14.4.3. Diody superluminescencyjne	142
14.4.4. LED wytwarzające białe światło	142
14.5. Podstawowe parametry LED	144
14.5.1. Luminancja LED	144
14.5.2. Trwałość LED	144
14.5.3. Selekcja LED pod względem barwy wytwarzanego światła [15]	147
14.5.4. Skuteczność świetlna LED	149
14.6. Bezpieczeństwo stosowania LED	149
14.7. Przegląd oferty diod elektroluminescencyjnych	152
14.8. Podsumowanie	155
15. OLED - DIODY ORGANICZNE	157
15.1. Wstęp	157
15.2. Ogólna charakterystyka OLED	157
15.3. Zasada działania i konstrukcja OLED	158
15.4. Różnice w konstrukcji OLED i LED	160
15.5. Możliwości zastosowania OLED w oświetleniu	161
15.6. Wnioski	163
16. Podsumowanie	165
Bibliografia	165